UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

DEPARTAMENT DE GESTIÓ D'EMPRESES

FACULTAT DE CIÈNCIES ECONÓMIQUES I EMPRESARIALS
DEPARTAMENT DE GESTIÓ D'EMPRESES

ADMINISTRACIO I DIRECCIO D'EMPRESES
2006/07

SOCIOLOGIA DE LA EMPRESA
2N CURS / 1ER QUADRIMESTRE

PROFESSOR

RAFAEL BÖCKER ZAVARO (Grup M i T)

OBJECTIUS GENERALS

Amb aquesta assignatura s'inicia a l'alumne en l'anàlisi sociològic aplicat a l'àmbit de l'empresa. Es donaran a conèixer les noves estratègies empresarials quant a les noves formes gestió i organització. Al finalitzar el curs l'alumne ha de conèixer els nous models de gestió i la seva evolució en el context social, essent capaç d'explicar els processos de gestió del canvi organizacional. L'alumne ha d'instruir-se en l'aproximació sociològica a l'empresa pels següents motius: Integrar el micro-nivell d'anàlisi (l'empresa com a unitat) amb el macro-nivell (la societat en el seu conjunt); Comprendre la naturalesa de l'empresa i les diferents perspectives teòriques; Assolir un nivell de raonament crític sobre les noves formes d'organització i gestió dels processos productius, més enllà de la seva l'aplicació acrítica i asistemàtica

El primer objectiu és familiaritzar a l'alumnat amb el bagatge conceptual i amb les categories analítiques sociològiques per a l'estudi de l'empresa. En segon lloc, analitzar des de una perspectiva crítica les implicacions sociològiques dels nous models productius. Finalment, vincular les teories sobre la empresa amb teories explicatives dels canvis socials.

PROGRAMA ANALÍTIC

1. Conceptualització de l'organització
   1.1. Definicions d'organització
   1.2. Classificació de les organitzacions
   1.3. L'empresa com a coalició d'*state holders*
   1.4. Elements organizacionals

2. L'empresa com a sistema
   2.1. Conceptualització de l'empresa com a sistema
   2.2. L'organització com a sistema obert
   2.3. Enfocaments actuals del pensament organitzacional

3. Canvi organitzacional
   3.1. Concepte de desenvolupament organitzacional
   3.2. Resistències al canvi
   3.3. Tipus de canvi
   3.4. Models per al desenvolupament organitzacional

4. Paràmetres de disseny i factors de contingència
   4.1. Concepte i components de l'estructura organitzativa
   4.2. Diferenciació de tasques i disseny de llocs de treball
   4.3. Relacions entre estratègia i estructura
   4.4. Tecnologia i tamany organitzatiu

4.5. Cultura, poder i democràcia en l'organització

5. De la gestió per funcions a la gestió per processos.
   5.1. Organització per funcions
   5.2. Organització per processos
   5.3. L'organització horitzontal
   5.4. Reingenieria de processos
   5.5. Gestió de la Qualitat Total

6. Organitzacions en xarxa
   6.1. Adhocràcia
   6.2. Organització en trébol y organització federal de Handy
   6.3. Organització virtual
   6.4. Districtes industrials i clúster

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

Brunet, I & Vidal, A. (2004) Empresa y recursos organizativos. Madrid: Pirámide.

Brunet, I. & Belzunegui, A. (2004) Teorías sobre la empresa. Madrid: Pirámide.

Brunet, I. & Alarcón, A. (2005): ¿Quién crea empresas? Lógica de redes y creación de empresas. Madrid: Talasa.

Bonazzi, G. (1994) Història del pensament organitzatiu. Vic: Eumo Editorial.

Brunet, I & Belzunegui, A. (1999) Estrategias de empleo y multinacionales. Barcelona: Icaria.

Brunet, I. & Belzunegui, A. (2000) Empresa y estrategia en la perspectiva de la competencia global. Barcelona: Ariel Economía.

Brunet, I. & Pastor, I. (2003): Ciencia, sociedad y economía. Madrid: Fundamentos.

Castaño, C. (1994) Tecnología, empleo y trabajo en España. Madrid: Alianza Editorial.

Coriat, B. (1994) Pensar al revés: trabajo y organización en la empresa japonesa. Madrid: Siglo XXI.

Finkel, L. (1994) La organización social del trabajo, Madrid: Pirámide.

Garmendia, J.A. y Parra Luna, F. (1993): Sociología industrial y de los recursos humanos. Madrid: Taurus Universidad.

Giddens, A. (1989): Sociologia. Madrid: Alianza Universidad Textos.

Gorz, A. (1991) La metamorfosis del trabajo, Madrid: Editorial Sistema.

Harrison, B. (1997) La empresa que viene. Barcelona: Editorial Paidós.

Lucas, A. (1994): Sociología para la empresa. Madrid: McGraw Hill.

Martín, A. (1995) Flexibilidad y relaciones laborales: estrategias empresariales y acción sindical. Madrid: CES.

Solé, C. (1999) Organizaciones empresariales en los años 90: análisis de cinco sectores industriales. Barcelona: EUB.
Morgan, G. (1990): Imágenes de la organización. Madrid: ra-ma.
Rubio Gil (2002): Finanzas y sociedad. Madrid: Thomson.

Bibliografia complementària

Sarriés Sanz, L. (1999): Sociología industrial. Zaragoza: Mira Editories
Valdaliso, J.M. y López, S. (2000): Historia económica de la empresa. Barcelona: Nuevos instrumentos universitarios.
De Venanzi, A. (2002): Globalización y corporación. Barcelona: Anthropos.
Rickards, T. (2001): La creatividad y la administración del cambio. México: Oxford University Press.
Rifkin, J. (2000): La era del acceso. La revolución de la nueva economía. Buenos Aires: Paidós.
Boltanski, L. Y Chiapello, E. (2002): El nuevo espíritu del capitalismo. Madrid: Akal.

METODOLOGIA DOCENT (si s'escau)

Quant a la part teòrica, classes magistrals fent servir mitjans tècnics com ara transparències, vídeos i power point, fomentant la participació de l'alumnat, particularment al final de l'exposició cercant la implicació de l'alumne i avaluant el seguiment i comprensió que l'alumnat ha assolit sobre el tema tractat.

Quant a la part pràctica, prèvia presentació o exposició del professor, els alumnes hauran de desenvolupar les diferents fases de la investigació científica. Se cerca un equilibri entre la participació de l'alumnat i fomentar el diàleg entre aquests, a fi d'introduir la temàtica acadèmica en el seu discurs, tant dins com fora de l'aula. Amb aquesta finalitat es fomentarà el treball en grup.

AVALUACIÓ DE L'ALUMNE

La nota final serà el resultat de la suma de les qualificacions d'un examen corresponent

a la part teòrica de l'assignatura i l'entrega de *papers* relacionats amb la recerca. L'examen teòric correspondrà al 75% de la nota final i la part pràctica correspondrà a un 25% de la nota. També es podran presentar treballs voluntaris realitzats sobre la base de les lectures obligatòries del curs.

HORARI D'ASSIGNATURA (de tots els grups)

Dimarts, de 13 a 14 (matí)
Dijous de 14 a 15
Divendres de 12 a 14

Dimarts de 16 a 18 (tarda)
Dimecres de 16 a 17
Dijous de 16 a 17

HORARI DE CONSULTES (tots els professors de l'assignatura)

Dimarts de 11 a 13
Dijous de 12 a 14